

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Nebesařové a soudkyň JUDr. Jitky Kitličkové a JUDr. Michaely Janouškové v právní věci žalobce: **Ing. O. Č.**, nar. xxx, bytem xxx, zast. JUDr. Davidem Karabcem, advokátem, Na Stráži 1306/5, Praha 8, proti žalovanému: **OKD, a.s.**, IČO: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, zast. JUDr. Renatou Kadlubcovou, advokátkou, U Dolu ČSM, 735 34 Stonava, o zaplacení částky 2,447.757.376,-Kč

takto:

- I. Žaloba s návrhem, aby žalovaný byl uznán povinným zaplatit žalobci částku 2,447.757.376,-Kč, se **zamítá**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení v částce 2,413.588,50 Kč k rukám právní zástupkyně JUDr. Renaty Kadlubcové do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalovaném z titulu neoprávněného využívání zlepšovacího návrhu vydání bezdůvodného obohacení, a to za období od 25.1.2009. Po připuštění rozšíření žalobního nároku na období do 16.12.2013 žalobce požadoval celkem k zaplacení částku 2,447.757.376,-Kč. Žalobu odůvodnil tím, že dne 29.12.1995 Ing. J. V., ing. K. K. a W. Ž. nabídli dle § 73/1 z.č. 527/1990 Sb. zlepšovací

návrh o názvu Efektivní způsob zpracování uhelných kalů z nádrže Pilňok. Tomuto ZN bylo přiděleno evidenční č. 31/5-15/95. Práva zlepšovatelů k nakládání s předm. ZN potvrdili nadřízení zlepšovatelů, a to překročením pracovního úkolu o 100%. Přes uvedené však žalovaný nepředložil jmenovaným žádnou Smlouvu o přijetí nabídky zlepšovacího návrhu a odměně za něj, aniž by zlepšovatelům sdělil rozhodnutí o omezení nebo odnětí práva nakládání se zlepšovacím návrhem ve lhůtě 2 měsíců od nabídky. Zlepšovatelé tak získali dle ust. § 73/2 cit. zákona právo se ZN nakládat bez omezení. Využití zlepšovacího návrhu zaměstnavatelem pak za dané situace je využíváním bez právního důvodu, čímž na jeho straně může vzniknout bezdůvodné obohacení. W. Ž. na žalobce smlouvou o převodu práv ze dne 19.6.2000 převedl veškerá svá práva, vyplývající z jeho podílu (1/3). Žalovaný neuzavřel smlouvu ani se žalobcem. Žalobce pak zdůraznil, že žalovaný předm. ZN využívá bez právního důvodu, čímž porušuje § 74 cit. zákona. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že nevyužívá předm. ZN, nýbrž vlastní řešení, přičemž poukázal na to, že projektová dokumentace žalovaného se svým detailnějším provedením liší od nabídky ZN, avšak přesto naprosto zřetelně obsahuje podstatu předm. zlepšovacího návrhu, a to jak z hlediska zařízení, tak z hlediska postupů. V této souvislosti žalobce odkázal na znalecký posudek ze dne 22.9.2004, který si nechal vypracovat. Žalobce pak zjistil místním šetřením, že zařízení pro těžbu kalů (kalová čerpací stanice) instalované u kalového rybníku Pilňok, bylo využíváno plně, tedy včetně cyklonů do roku 2006. Od roku 2007 pak pouze v základním rozsahu a od roku 2010 je zařízení částečně demontováno. Další lokalitou, kde je zařízení dle ZN využíváno od r. 2008 je nádrž Doubrava 1, odkud se kaly čerpají. Zde je zařízení pro těžbu kalů instalováno a provozováno jen v základní sestavě.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že v předm. době v roce 1995 prováděl právní předchůdce žalovaného těžbu uhelných kalů z nádrže Pilňok pomocí sacích bagrů. Vytěžený materiál byl přes akumulární nádrž potrubím transportován do úpravny Dolu Darkov k dalšímu zpracování. Předmětem řešení uvedeného v předm. nabídce ZN č. 31/5-15/95 bylo snížení provozních nákladů tím, že vytěžené kaly budou před dopravou do úpravárenského komplexu nejprve odkaleny na baterii zahušťovacích hydrocyklonů, čímž mělo dojít ke snížení popelnatosti těžných kalů z cca 30% na 10-16 % s tím, že kaly již poté nebude nutno upravovat v úpravně Dolu Darkov. Jelikož v době podání uvedeného návrhu nebylo možno vyhodnotit jeho funkčnost, byly právním předchůdcem žalovaného provedeny zkoušky a rozborů takto upravených kalů, jimiž bylo zjištěno, že podíl popela v kalech po průchodu hydrocyklony zdaleka nedosahuje hodnot uváděných v nabídce ZN. Z tohoto důvodu nebyl vedený zlepšovací návrh právním předchůdcem žalovaného přijat. V dané době se zpracováním uhelných kalů zabývaly nezávisle na výše uvedených osobách i společnost Technoprojekt, a.s. Ostrava a projekční kancelář Ing. J. H., které navrhly vlastní řešení za též použití hydrocyklonů, které bylo žalovaným užíváno, a to do července roku 2007. Od srpna 2007 je pak při úpravě kalů těžných jak z nádrže Pilňok tak z nádrže Doubrava 1 používána již zcela jiná technologie, kdy jsou vytěžené kaly upravovány již výhradě v úpravárenském komplexu v daném dolu pomocí technologie spirálových rozdužovačů. Z výše uvedených dle žalovaného především plyne, že řešení uvedené v předm. nabídce č. 31/5-15/95 s názvem „Efektivní způsob zpracování uhelných kalů z nádrže Pilňok není zlepšovacím návrhem ve smyslu z.č.527/1990 Sb. Žalovaný dále namítá

nedostatek aktivní legitimace žalobce ve sporu, neboť smlouvou o převodu práv uzavřenou mezi žalobcem a W. Ž. považuje za neplatnou, neboť jmenovaný nesplnil před převodem svého podílu na předm. zlepšovacím návrhu svoji nabídkovou povinnost vůči druhým dvěma spolumajitelům práv k ZN.

Mezi účastníky nebylo v řízení sporným, že právní předchůdce žalovaného evidoval pod č. 31/5-15/95 nabídku zlepšovacím návrhu „Efektivní způsob zpracování uhelných kalů z nádrže Pilňok“ ze dne 29.12.1995 tehdejších zaměstnanců Ing. J. V., Ing. K. K. a W. Ž.. Spor nebylo rovněž o tom, že s jmenovanými nebyla uzavřena Smlouva o přijetí nabídky předm. zlepšovacím návrhu a odměně. Spornou mezi účastníky byla otázka, zda žalovaný předm. technické řešení užíval v rámci těžby uhelných kalů z nádrže Pilňok a z nádrže Doubrava. Svoji aktivní legitimaci ve sporu žalobce dovozuje ze smlouvy o převodu práv k předm. zlepšovacím návrhu uzavřeném dne 19.6.2000 s jedním ze zlepšovatelů W. Ž..

Ze spisu vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp.zn. 5 Cm 74/2005 bylo zjištěno, že žalobce se m.j. žalobou domáhal zaplacení částky 10.000,-Kč z titulu bezdůvodného obohacení užíváním zlepšovacím návrhu č. 31/5-15/95, a to za období od 16.2.1996 do 17.6.2005. Rozsudkem č.j. 5 Cm 74/2005-214 ze dne 30.3.2009 byla žaloba týkající se předm. ZN v celém rozsahu zamítnuta. K odvolání žalobce Vrchní soud v Olomouci rozsudkem č.j. 1 Cmo 55/2009-252 ze dne 17.3.2010 rozsudek soudu prvního stupně v zamítnutém určovacím a zdržovacím nároku ve vztahu k předm. ZN jako věcně správný potvrdil a v části týkající se zaplacení bezdůvodného obohacení rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud v odůvodnění předně konstatoval, že závěr soudu prvního stupně o nedostatku aktivní legitimace žalobce není správný, smlouva o převodu práv ze dne 19.6.2000 je dostatečně určitá, dle názoru Vrchního soudu byla uzavřena platně. Ve vztahu k požadovanému bezdůvodnému obohacení pak odvolací soud vytknul soudu prvního stupně, že neprovedl k návrhu žalobce znalecké dokazování. Soud prvního stupně v dalším řízení ustanovil ve věci znalecký ústav VVUÚ, a.s.. Ze znaleckého posudku č. P 00182 ze dne 14.11.2011, provedeného k důkazu i v tomto řízení, bylo zjištěno, že znalecký ústav k předm. ZN uvedl, že jeho podstatou není vlastní návrh celé technologické linky (tato byla jednoznačně připravována na základě dlouhodobého investičního záměru), ale použití zahušťovacích hydrocyklonů, kdy při uvedených předpokladech (ideálně 35% UVPK a 65% energetických kalů při předpokládaných ideálních vstupech) dojde k úsporám provozních nákladů. Znalecký ústav pak na otázku soudu, „ zda v případě, že těžba zvodnělých kalů z nádrže Pilňok a jejich následná reflowace v úpravně kalů Darkov byla realizována výhradně v intencích řešení podle předm. ZN, tedy zda v době od 16.2.1996 do 17.6.2005 bylo technologické zařízení s předm. řešením využíváno žalovaným“, odpověděl, že ano, ale s výhradou výsledků předpokládaných ZN. Přílohou znaleckého posudku je i stanovisko žalobce ze dne 18.7.2011, že při pochůzce na čerpací stanici dolu Darkov zjistil, že zařízení pro těžbu kalů instalované u kalového rybníku Pilňok bylo využíváno včetně cyklonů do roku 2006. Od roku 2007 do 1.čtvrt. 2010 bylo zařízení provozováno bez cyklonů.

Soud dále provedl k důkazu protokol z jednání ze dne 20.3.2009 ve výše uvedené věci 5 Cm 74/2005, a to konkrétně výslechy svědků Ing. K. K., Ing. J. V. a W. Ž.. Z výpovědi Ing. K. K. (hlavní mechanik úpravny na Dole Darkov žalovaného) vyplynulo, že způsob efektivního zušlechťování uhelných kalů z nádrže Pilňok byl vyřešen v rámci předm. ZN, byla podána přihláška, ovšem tato myšlenka v konečném efektu realizována nebyla, neboť řešení předpokládané ZN bylo v praxi nerealizovatelné. Tento záměr úpravny uhelných kalů byl nakonec zrealizován na základě projektové dokumentace vyhotovené Ing. H. , a to od roku 1996. Zásadním rozdílem v případě předm. ZN a projektového dokumentace jmenovaného je „flotace“, která slouží k rozduřování kalů na jemné podíly, přičemž bez flotace byl předm. záměr v praxi nevyužitelný. Svědek dále uvedl, že od roku 2007 se používá u žalovaného jiná technologie, výkonnější, která je založena na tom principu, že při těžbě uhlí v uzavřeném okruhu se zpětně do koksovatelného uhlí určeného pro expedici v rámci jeho výroby přimíchávají uhelné kaly a navíc také se přimíchávají uhelné kaly, které se ještě od 8/2007 nacházely v otevřeném venkovním prostoru a nebyly do té doby zpracovány, což svědek dále podrobně rozvedl. Svědek Ing. J. V. (technolog úpravny uhlí dolu Darkov žalovaného) shodně vypověděl, že v předm. věci bylo realizováno řešení zpracování uhelných kalů, zpracované projekční kanceláří ing. H., tímto způsobem se postupovalo do 7/2007. Od poloviny roku 2007 do současnosti se kaly zpracovávají na samotné reflotační lince, kterou vyprojektoval RPS Ostrava, kdy uhelné kaly jsou čerpány na spirálovém rozduřovači. Svědek W. Ž. (důchodce, do 31.1.1998 zaměstnanec žalovaného) uvedl, že v roce 1996 dle jeho názoru projektová dokumentace dovedla do praxe záměr obsažený v předm. ZN, přičemž v průběhu realizace není nic neměnné a do konečné podoby se postupně technologická linka upravovala; konečné provedení technologické linky na zpracování kalů se ve své podstatě dle svědka od myšlenky obsažené v ZN nijak neodchýlilo.

Na základě shora provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Předně soud konstatuje, že v řízení bylo posuzováno žalobcem tvrzené vydání bezdůvodného obohacení výhradně za žalované období od 25.1.2009 do 16.12.2013. Z výše citovaného znaleckého posudku vyplývá, že podstatou předm. ZN není vlastní návrh celé technologické linky, ale použití zahušťovacích hydrocyklonů. Z výpovědí svědků Ing. K. K. a Ing. J. V. jednoznačně vyplynulo, že od poloviny roku 2007 se při zpracování kalů užívá u žalovaného jiná technologie, která je založena na zcela jiném principu, než je uveden v předm. ZN či projektové dokumentaci Ing. H.. K výpovědi svědka W. Ž. lze v této souvislosti zdůraznit, že jmenovaný u žalovaného od roku 1998 nepracuje, k žalovanému období se tudíž ani nemohl vyjádřit. Závěr o relevantní změně technologie ostatně potvrzuje sám žalobce v žalobě či ve svém vyjádření, jež je přílohou ke znaleckému posudku, s tím, že od roku 2007 zařízení žalovaného (kalová čerpací stanice u rybníku Pilňok) nevyužívá hydrocyklony. Co se týká v žalobě tvrzeného bezdůvodného obohacení žalovaného užíváním předm. ZN na nádrži Doubrava 1, pak v řízení nebylo ničím prokázáno, že ve sporném období (ani dříve) bylo předm. řešení úpravy kalů zde používáno. Naopak z výpovědí svědků Ing. K. a Ing. V. lze dovodit, že nová technologie odčerpávání kalů byla od roku 2007 u žalovaného užívána nikoliv pouze u nádrže Pilňok. Dle názoru soudu postrádá racionální základ, pokud u jedné nádrže (Pilňok) žalovaný zvolí od roku 2007

efektivnější nový způsob odčerpávání kalů a u jiné nádrže (Doubrava I.) pak od roku 2008 (jak uvádí bez bližších konkrétních skutkových tvrzení žalobce v žalobě) začne užívat řešení z roku 1995, od kterého v Pilňoku v roce 2007 prokazatelně upustil. Ostatně sám žalobce v žalobě k nádrži Doubrava I. uvedl, že zařízení je zde čerpáno pouze v základní sestavě, tedy bez cyklonů. S ohledem na výše uvedené skutkové závěry proto soud považoval za nadbytečné se v řízení zabývat určitým rozporem mezi závěry znaleckého posudku a výpověďmi svědků Ing. K. a Ing. V. týkající se období od roku 1996 do roku 2005 resp. 2006, a to zda žalovaný užíval při zpracování kalů řešení uvedené v nabídce ZN č. 31/5-15/95 či technickou dokumentaci Technoprojekt, a.s. a Ing. J. H.. V této souvislosti je třeba pouze poznamenat, že oba jmenovaní jsou spolu-zlepšovatelé předm. ZN, od něhož žalobce odvozuje požadované finanční částky, přičemž se nároků (odměny či vydání bezdůvodného obohacení) na rozdíl od žalobce po žalovaném nedožadovali. Soud proto nemá důvod věrohodnost jejich výpovědí zpochybňovat a s ohledem na v podstatě nesporná tvrzení účastníků ohledně období po roce 2007 nebylo třeba k návrhu žalobce opakovat výsledek uvedených svědků v tomto řízení. Soud neprovedl k návrhu žalobce ani důkaz znaleckým posudkem k výši žalované částky, neboť to s ohledem na výše uvedený zjištěný skutkový závěr a absenci relevantních žalobních tvrzení týkající se nádrže Doubrava považoval za nadbytečné. Nad rámec soud k období do roku 2006 konstatuje, že v řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp.zn. 5 Cm 74/2005 vzal žalobce žalobu o vydání bezdůvodného obohacení zpět.

Jak bylo výše uvedeno, žalobce se z titulu převedení práv ze dne 19.6.2000 jedním ze zlepšovatelů týkající se zlepšovacího návrhu č.31/5-15/95 „Efektivní způsob zpracování uhelných kalů z nádrže Pilňok“ (ohledně aktivní legitimace žalobce soud odkazuje na závěry Vrchního soudu v Olomouci ve výše uvedené věci) domáhal s odkazem na ust. § 72 a násl. z.č. 527/1990 Sb. (ve znění v rozhodné době) po žalovaném vydání poměrné části bezdůvodného obohacení, které mělo žalovanému na úkor žalobce vzniknout tím, že využíval bez uzavření smlouvy (ust. § 73/2 cit. zákona) technické řešení uvedené v předm. ZN, a to v období od 25.1.2009 do 16.12.2013. V řízení však nebylo prokázáno, že by se žalovaný v rozhodné době ve smyslu ust. § 451 a násl. obč. zák. (z.č. 40/1964 Sb. plat. do 13.12.2013) na úkor žalobce obohatil. Žaloba byla proto v celém rozsahu jako nedůvodná zamítnuta, aniž se bylo třeba zabývat konkrétním vyčíslením žalované částky.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 142/1 o.s.ř. Žalovanému jako plně úspěšnému ve sporu byla přiznána dle vyh.č. 177/1996 Sb. náhrada za právní zastoupení, a to odměna za tři úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení a účast na jednání dne 27.5.2015 po 479.100,-Kč (vyčíslené z tarifní hodnoty 1,087.000.000,-Kč) a účast na jednání dne 2.9.2015 v částce 1,023.420,-Kč (z tarifní hodnoty 2,447.757.376,-Kč), dále dle ust. § 13/3 vyhlášky 3x rež. paušál po 300,-Kč; za cesty Orlová (bydliště právního zástupce) – Praha a zpět ke dvěma jednáním náhrada za promeškaný čas v částce 3.200,-Kč a cestovné automobilem dle předloženého rozpisu v částce 8.981,30 Kč, s připočtením 21% DPH v částce 418.887,27 Kč, celkem tedy k náhradě 2,413.588,50 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení prostřednictvím podepsaného soudu k Vrchnímu soudu v Praze.

V Praze dne 9. září 2015

JUDr. Helena Nebesařová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Veronika Vyhnánková